

sportska prognoza, igra na sreću, kladenje na rezultate sp. natjecanja, odn. nogometnih utakmica. U toj igri sudionici pogađaju ishode utakmica natjecateljskih parova, čija su imena na listićima. Moguće su tri varijante ishoda: pobjeda domaće ekipe označuje se br. 1, pobjeda gostujuće ekipe br. 2, a neriješen rezultat označuje se 0 (nulom). U nas postoje listići sa 13 natjecateljskih parova. U ovoj vrsti kladenja prvo se utvrđuje ukupan iznos koji su uplatili kladionci, a zatim se obavlja podjela dobitaka prema utvrđenim pravilima igre. U nas, kladionice pripada 47 % od ostvarene ukupne uplate, a iz ostataka od 53 % prvo se izdvaja dio za podmirenje troškova poslovanja organizacijama koje priređuju igre na sreću, a ostatak prihoda raspoređuje se 5/5 f.k. i to proporcionalno u odnosu na visinu ostvarene uplate na teritoriju odgovarajuće općine. Sudionik s.p. može ispuniti i uplatiti neograničeni br. kombinacija. To se postiže popunjavanjem većeg br. listića sa po 8 kombinacija ili upotrebom listića na kome se upisuju određeni znaci jedne od 18 varijanti punog sistema (tzv. multiplikacioni sistem). Po tom sistemu se na jednom listiću može ispuniti najmanje 12 kombinacija, a najviše 192. Iz fonda nagrada (47 % od ostvarene ukupne uplate) za prvu nagradu izdvaja se 40 %, a za drugu nagradu 60 %.

sportska rekreacija, dio cjelokupne djelatnosti čovjeka izvan profesionalnog rada usmjerene na primjenu sredstava s područja f.k. u svrhu održavanja i unapređivanja zdravlja, psih. rasterećenja i otklanjanja negativnih posljedica suvremenog načina rada i življenja. Sredstva f.k. primjenjuju se bez prinude i obaveza, biraju prema potrebama i interesu pojedinaca s ciljem podizanja općih, funkcionalnih i obrambenih sposobnosti organizma, razvoja čovjekove ličnosti, zadovoljavanja i razvoja njegovog stvaralaštva i sadržajnog provođenja vremena izvan rada. To se najbolje postiže uz specifične organizacijske, programske, metodске i druge postupke s promjenom aktivnosti i tjel. opterećenjem koje se razlikuje od onog na profesionalnom radnom mjestu. Oblici s.r. mogu se sistematizirati prema različitim kriterijima ili obilježjima, kao što su stupanj organiziranosti, redovitost provođenja te mjesto i vrijeme provođenja (aktivnosti u kući, u toku procesa rada, u mjestu i izvan mjesta stanovanja); a) aktivnosti u kući ili u porodici mogu se ostvarivati primjenom kompleksa vježbi oblikovanja nakon ustajanja (jutarnja gimnastika), u toku dana ili prije spavanja; oblici slobodnih aktivnosti u prostoru stana, dvorišta ili prostorijama kuće i, na kraju, kao natjecanja u kojima nastupaju svi članovi porodice; b) oblici s.r. u procesu rada mogu biti organizirani kao uvodno tjel. vježbanje na početku rada, slobodne sp.-rekreativne aktivnosti u radnoj pauzi i sadržaj aktivnog

odmora u posebnim pauzama, uz primjenu korektivno-kompenzatornih vježbi ili slobodnih aktivnosti po izboru učesnika, a u svrhu otklanjanja akutnog umora i poboljšanja proizvodnosti; c) s.r. u mjestu stanovanja, naseља ili mjesne zajednice primjenom rekreativnih natjecanja u obliku radničkih ili seoskih sp. igara, mjesnih zajednica, igara samoupravljača ili sa sličnim nazivima. Satovi rekreativnog tjel. vježbanja mogu se organizirati i za grupe po izboru sadržaja aktivnosti, za grupe s kompleksnim programom koje postavlja stručni voditelj ili satovi obuke početnika u pojedinim sp. granama; d) s.r. izvan mjesta stanovanja provodi se u toku nedjeljnog ili godišnjeg odmora u prirodi u obliku izleta, pohađa, ture, logorovanja ili u turističkom zimskom, ljetnom, klimatskom ili kupališnom centru.

Sportska stručna biblioteka, posebna izdavačka biblioteka, koju je osn. Savez sportova (1952). Obuhvaćala je: Malu sportsku biblioteku, Sportske građevine, Nastavu fizičkog odgoja u školama, Priručnike za kadrove; u toku 10 god. djelovanja objavila je 82 stručne publikacije. Pokretač i urednik bio je profesor dr. Miro Mihovilić.

Sportska subota, redovna TV-emisija posvećena sportu koju naizmjenično emitiraju TV-studiji Beograda i Sarajeva na srp.-hrv. jeziku. S emisijom je započela sp. rubrika TV Beograd.

sportska škola, posebno organizirani oblik intenzivne sp. pripreme pionira i omladinaca (iznimno i odraslih) s razrađenim programom rada, pod rukovodstvom kvalificiranih sp. pedagoga i ostalim pratećim uvjetima. Selekcija polaznika s.s. izvodi se prema unaprijed određenim kriterijima. S.s. može biti periodična ili stalna, a djeluje u sklopu gradskog (općinskog) saveza za f.k. ili kluba u izabranoj grani sporta.

Sportska štampa, Novinsko-izdavačko i štamparsko poduzeće, osn. 1952 u Zagrebu; izdaje list Narodni sport (danas Sportske novosti) sve do njegova prelaska u Novinsko-izdavačko i štamparsko poduzeće Vjesnik (1962); 1962-71 izdaje Sportsku tribinu i pokreće zapažen broj stalnih i povremenih publikacija iz svih sp. grana. Od 1972. novinsko-izdavački sektor osamostaljuje se pod nazivom Novinsko-izdavačko i propagandno poduzeće Sportska tribina. Direktor M. Habunek (1952-71).

Sportska tribina, 1) novine, mjesečnik, izlazio u Zagrebu (1962-71). Podnaslov: list za pitanja fizičke kulture. Gl. urednik: M. Marković; 2) Novinsko-izdavačko i propagandno poduzeće, osn. 1972 u Zagrebu; nastavlja tradiciju poduzeća Sportska štampa, s osnovnim zadatkom da izdaje stručnu i popularnu literaturu o f.k.; direktori: I. Kaleb (1972-81), B. Mitrović (1981-82) i J. Čondić (od 1982).

sportska značka, mala metalna, plastična ili emajlirana pločica koja se nosi na odjeći kao znak pripadnosti određenoj sp. organizaciji ili zbog propagande (s.z. neke sp. priredbe kao što su OL, PS, PE, MI, BI itd.). Posebna vrsta su s.z. koje dodjeljuje Savez za tjelesni odgoj i rekreaciju — Partizan Jugoslavije za obilježavanje stupnja fiz. spremnosti (značke svestranosti) i oznake za znanje (sposobnost) u plivanju, skijanju i dr. Najmasovnije po br. nosilaca u svijetu su s.z. GTO u SSSR; slična natjecanja postoje i u drugim socijalističkim istočnoevr. zemljama, zatim u Švedskoj, Austriji, Francuskoj, SR Njemačkoj, SAD (Operation Fitness) i dr.

Sportska značka SAD (engl. Operation Fitness), natjecanje (testiranje), uvedeno 1956, u obliku ispita svestranosti, sa svrhom da se utvrdi razina psihomotornih sposobnosti omladine u SAD. Obuhvaćena su djeca i omladina od 10. do 17. god. koji se natječu u 7 disciplina: zgbiovi na preči (modificirani i za djevojčice), prijelaz iz ležećeg položaja u sjed, trčanje «amo-tamo», skok udali, trčanje na 50 i 600 yd, bacanje loptice (one od softballa). Prema br. izvedenih vježbi, odn. postignutih rezultatima, natjecatelji se ocjenjuju sa: odličan, vrlo dobar, dovoljan ili slab. Natjecanje (testiranje) se obavlja dva puta godišnje, a natjecatelji stječe značku i diplomu.

Sportska značka Švedske, višebojsko natjecanje u obliku ispita svestranosti, ustanovljeno 1907 od Saveza šved. gimnastičara i sportskih društava. Prvo su se natjecali

1 SPORTSKA REKREACIJA: 1. na radnom mjestu; 2. u kupališnom centru; 3. planinarski izlet

